

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И УРБАНИЗАМ

**ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
РЕГИОНАЛНОГ КОЛУБАРСКОГ СИСТЕМА
СНАБДЕВАЊА ВОДОМ**

- РАНИ ЈАВНИ УВИД -

Београд, јун 2020. године

УВОД

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене регионалног Колубарског система снабдевања водом (у даљем тексту: Просторни план), на основу Одлуке о изради Просторног плана („Сл. гл. РС”, број 8/20) и Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину („Сл. гл. РС”, број 7/20). Обрађивач Просторног плана је Институт за архитектуру и урбанизам Србије, у складу са Уговором за извршење наведене услуге бр. 404-02-181/2020-07 од 01.06.2020. године, закљученим са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичком дирекцијом за воде. Носилац израде Просторног плана је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (у даљем тексту: Министарство).

Планирање, коришћење, уређење и заштита коридора регионалног Колубарског система снабдевања водом (у даљем тексту: Колубарски регионални систем) засниваће се на начелима уређења и коришћења простора утврђених чланом 3. Закона о планирању и изградњи („Сл. гл. РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон и 9/20), као и на Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гл. РС”, бр. 135/04 и 88/10), Закону о водама („Сл. гл. РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон), одредбама Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију („Сл. гл. РС”, број 9/20), Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гл. РС”, број 88/10), Закону о јавним путевима („Сл. гл. РС”, бр. 41/18, 95/18, 31/19, 37/19 – др. закон и 9/2020), Закону о заштити животне средине („Сл. гл. РС”, бр. 135/04, 39/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11- одлука УС и 14/16, 76/18, 95/18-др.закон), Закону о заштити природе („Сл. гл. РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16 и 95/18-др.закон), Закону о културним добрима („Сл. гл. РС” бр. 71/94, 52/11 – др. закони и 99/11 – др. закон), Стратегији управљања водама на територији Републике Србије („Сл. гл. РС”, бр. 3/17), Уредби о утврђивању Водопривредне основе Републике Србије („Сл. гл. РС”, бр. 11/02), Уредби о Регионалном просторном плану за подручје Колубарског и Мачванског управног округа („Сл. гл. РС” бр. 11/15), као и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гл. РС”, бр. 32/19) и другим релевантним законима, подзаконским актима, важећим одлукама и стратегијама Владе Републике Србије која уређују питања у вези са предметом овог плана.

Просторни план се такође израђује у складу са Правилником о садржини и начину вођења и одржавања Централног регистра планских докумената, Информационог система о стању у простору и локалног информационог система и дигиталном формату достављања планских докумената („Сл. гл. РС”, бр. 33/15), којим се ближе прописује садржина и начин вођења и одржавања Централног регистра планских докумената, Информационог система о стању у простору и локалног информационог система планских докумената, као и дигиталних формата достављања планских докумената

Основни разлог за израду и доношење Просторног плана је стварање услова за реализацију националних интереса у области водопривредне инфраструктуре на принципима одрживог развоја. Условима и смерницама планских докумената вишег реда и развојних стратегија за израду Просторног плана, утврђено је да се Колубарски регионални систем водоснабдевања, поред локалних изворишта у сливу реке Колубаре, ослања на кључни објекат - вишенаменску акумулацију „Стуборовни”, постројење за пречишћавање воде „Пећина” и магистрални цевовод од бране до Ваљева, односно до Лазаревца, са крацима према насељима, којим се предвиђа дугорочно поуздано снабдевање насеља водом).

Израда Просторног плана сврстана је у приоритетне планске документе за доношење и за циљ има постепено активирање и комплетирање регионалног система водоснабдевања, који треба да покрива један од водом најсиромашнијих подручја Републике Србије (део слива реке Колубаре). Реализација овог система осигураће снабдевање квалитетном водом за пиће не само већег дела Колубарског управног округа и општине Коцељева већ и у делу административног

подручја града Београда – градској општини Лазаревац, што ће имати позитивне ефекте на подизање нивоа њихове конкурентности, а самим тим и на динамику будућег развоја. Концепција планирања, коришћења и уређења простора дефинисаће се на начин којим се обезбеђује завршетак изградње и поуздани услови експлоатације Колубарског регионалног система водоснабдевања.

Просторним планом ће се створити плански основ за: директно спровођење издавањем локацијских услова (кроз детаљну разраду коридора магистралног цевовода као и појединих деоница одвојака цевовода према насељима за које постоји одговарајућа техничка документација на нивоу идејног решења); индиректно спровођење у будућности за остале деонице; наставак израде техничке документације; прибављање дозвола у складу са законом, односно стварање услова за изградњу неизграђених деоница цевовода Колубарског регионалног система водоснабдевања.

Просторни план је заснован на студијској, техничкој и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и важећим планским и развојним документима у Републици Србији. Саставни део израде Просторног плана чини и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину (у даљем тексту: СПУ).

Планска решења Просторног плана за коридор Колубарског регионалног система водоснабдевања, односно - магистралног цевовода Ваљево – Лазаревац, биће утврђена са већим степеном детаљности у односу на коридоре других инфраструктурних система, поред којих се магистрални цевовод пружа или укршта. За потребе израде Просторног плана користиће се постојеће, ревидоване и нове Студије оправданости са пројектно-техничком документацијом (идејна решења, елементи идејног пројекта за изградњу, пројекти изведеног стања и др.) за реализоване или планиране делове деоница цевовода Колубарског регионалног система водоснабдевања, односно - магистралног цевовода Ваљево – Лазаревац и делове деоница према насељима. У ту сврху, тим ЕУ ППФБ ће прикупити и анализирати постојећу, ону у припреми, као и урадити нову пројектно-техничку документацију (за трасе цевовода са краковима за деонице за које се ради детаљна разрада као и локације објеката регионалног система) и дефинисати податке који се могу директно преузети (уз консултације са обрађивачем и Носиоцем израде Просторног плана), и у зависности од приоритета, спровести додатна топографска истраживања. Реализација пројекта Колубарског регионалног система водоснабдевања има подршку програма Европске уније кроз припрему пројекта (референтни број EUROPEAID/135637/IN/SER/RS) у сектору Инфраструктуре (заштита животне средине, управљање отпадним водама, енергетика, енергетска ефикасност, транспорт – број 5101569-EU PPF6-MD-198), Владе Републике Србије као и Канцеларије Председника Републике Србије.

Такође користиће се пројектно-техничка документација Института за путеве а.д. Београд, која је коришћена за израду Просторног плана подручја посебне намене за изградњу државног пута IB реда број 27, Лозница-Ваљево-Лазаревац, деоница Иверак-Лајковац, која би могла имати утицај на планско решење магистралног цевовода.

Овај елаборат представља материјал за рани јавни увид у Просторни план који се припрема у почетним фазама израде планског документа. Предмет раног јавног увида јесте основни концептуални приступ просторном развоју Колубарског регионалног система водоснабдевања. Елаборат садржи текстуални део и један графички прилог – „Посебна намена простора,. Након достављања Извештаја о обављеном раном јавном увиду приступиће се изради Нацрта Просторног плана и Извештаја о СПУ.

Нацрт Просторног плана ће садржати детаљну разраду за цевовод са пратећим објектима, као и делове система према насељима за које постоји одговарајућа техничка документација, што ће омогућити његово директно спровођење, у складу са законом (положај, врсте, тип и карактеристике објеката дефинисани техничком документацијом). Нацрт Просторног плана ће такође садржати и: рефералне карте (у размери 1:50000) и детаљне рефералне карте (у размери 1:2500/1000) са коридором цевовода, укључујући и заштитне појасе. Такође Просторни план ће обухватити и израду Извештаја о СПУ, Документационе основе и базе просторних података у ГИС технологији.

1. ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Одлуком о изради Просторног плана дата је оквирна граница обухвата Просторног плана, која треба да буде коначно утврђена Нацртом Просторног плана. Оквирна граница Просторног плана обухвата делове градске општине Лазаревац (територија града Београда), града Ваљево и општина Лајковац, Љиг, Мионица и Уб (Колубарског управног округа) као и општине Коцељева (Мачванског управног округа), и то (Табела 1):

- 1) на територији града Београда: градска општине Лазаревац, целе катастарске општине Лазаревац, Петка и Шушњар;
- 2) на територији града Ваљево целе катастарске општине Балиновић, Белошевац, Бранковина, Бујачић, Ваљево, Гола Глава, Грабовица, Дегурић, Дивци, Дивчибаре, Драчић, Забрдица, Зарубе, Златарић, Кланица, Козличић, Лозница, Лукавац, Мрчић, Пакље, Попучке, Пријездић, Ровни и Седлари;
- 3) на територији општине Лајковац целе катастарске општине: Бајевац, Јабучје, Лајковац, Маркова Црква, Непричава, Придворица, Ратковац, Рубрибреза, Словац, Степање, Стрмово и Ђелије;
- 4) на територији општине Љиг целе катастарске општине: Бабајић, Љиг и Цветановац;
- 5) на територији општине Мионица целе катастарске општине: Буковац, Дучић, Клашнић, Команице, Крчмар, Мионица (варош), Мионица (село), Мратишић, Осеченица, Паштрић, Радобић, Ракари, Табановић, Толић и Шушеока;
- 6) на територији општине Уб целе катастарске општине: Мургаш и Уб; и
- 7) на територији општине Коцељева целе катастарске општине: Дружетић, Коцељева и Коцељева-варошица.

У Нацрту просторног плана, граница просторног плана биће одређена границом коридора цевовода Колубарског регионалног система водоснабдевања са одвојцима.

Просторним планом биће обухваћени систем цевовода Колубарског регионалног система водоснабдевања (главна траса магистралног цевовода и 4 крака), укупне дужине око 128 km, и то:

- 1) коридор магистралног цевовода (Акумулација Ровни-Ваљево-Лазаревац) укупне дужине око 50 km и укупне ширине око 200 m, који обухвата и заштитне појасеве магистралног цевовода;
- 2) коридори кракова цевовода, који се одвајају од главне трасе магистралног цевовода према општинским центрима, и то: Словац-Уб дужине око 13 km; Дивци-Мионица-Љиг дужине око 23 km; Ваљево-Коцељева дужине око 24 km; и Ваљево-Дивчибаре дужине око 18 km; и
- 3) постојећи и планирани коридори других инфраструктурних система са коридором и заштитним појасима (непосредним и ширим) инфраструктурних система који се укрштају или приближавају цевоводу Колубарског регионалног система водоснабдевања (државни пут IB реда, пруга, гасовод, далековод, оптички каблови, и др.).

Просторним планом биће сагледана по потреби и зона утицаја коридора регионалног Колубарског система снабдевања водом на окружење (најближа насеља, привредне зоне, инфраструктурни коридори, туристички простори, заштићена подручја природних вредности и сл.

Коридор магистралног цевовода почиње од акумулације „Стуборовни“, пружа се дуж постојећег ДП Па реда број 170, деоница Пођуга-Ваљево, до ШПВ „Пећина“ у Ваљеву, након чега се пружа кроз грађевинско подручје града Ваљево, северно од Белошевца, потом дуж обала реке Колубаре до границе са КО Дивци, где се укршта са планираним ДП IB реда број 27, Лозница-Ваљево-Лазаревац, пролази са јужне стране аеродрома Дивци и наставља у ширем коридору планираног трасом ДП IB реда број 27 (при чему се на појединим деоницама

постојећи цевовод измешта) све до КО Словац (Општина Лајковац), односно резервоара „Оштриковац“ (где је крај изведене деонице главне трасе магистралног цевовода). Од Словаца планирани коридор магистралног цевовода се пружа између постојећег и планираног коридора ДП ИБ реда, деоница Иверак – Лајковац, све до укрштања, са аутопутем Е-763 Београд – Јужни Јадран, деоница Београд – Пожега, односно планиране петље (Лајковац/Ваљево), након чега наставља јужно од насеља Лајковац, укршта се са ДП Ша реда број 361, и наставља у коридору ДП ИБ реда број 21, деоница Лајковац-Лазаревац, до резервоара на Врачем брду у зони ушћа Љига у Колубару, односно ППВ „Пештан“ у Лазаревцу.

Опис коридора кракова цевовода, према туристичком центру Дивчибаре и општинским центрима (Мионица, Љиг, Лајковац, Уб) биће ближе описани у Нацрту Просторног плана након сагледавања студија и техничке документације.

Укупна површина прелиминарног обухвата Просторног плана је око 612 km². Подручје прелиминарног обухвата Просторног плана приказано је на графичком прилогу: Посебна намена простора.

Табела 1. Оквирни обухват подручја Просторног плана

Јединица локалне самоуправе (ЈЛС)	Површина обухваћеног дела територије ЈЛС, km ²	Оријентационе дужине деоница трасе цевовода на територији ЈЛС, km	
		≅ изграђено	≅ планирано
Град Београд – општина Лазаревац	17,28		3.6
Град Ваљево	261,13	35.05	27.3
Општина Мионица	125,57	7.14	15.2
Општина Лајковац	125,74	2.00	20.20
Општина Уб	14,49		4.7
Општина Љиг	23,30		5.7
Општина Коцељева	44.49		6.2
	Укупна дужина	44.1	82.9
Укупно	612 km ²	≅ 128 km	

2. КРАЋИ ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

2.1. Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10)

Просторним планом Републике Србије од 2010, до 2020. године (у даљем тексту ПППРС) утврђено је 18 регионалних система за снабдевање водом највишег квалитета, у које спада и Колубарски регионални систем за снабдевање водом насеља Ваљево, Лазаревац, Лајковац, Љиг, Мионица и Уб. Међу приоритетима установљена је заштита сливних подручја акумулација регионалних водопривредних система, у које спада и акумулације „Стуборовни“.

2.2. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана за подручје Колубарског и Мачванског управног округа („Службени гласник РС”, број 11/15)

Регионалним просторним планом (у даљем тексту РПП) за подручје Колубарског и Мачванског управног округа обухваћена је територија површине 5746 km². Подручје предметног просторног плана у потпуности се налази у обухвату овог плана.

У РПП за подручје Колубарског и Мачванског управног округа, утврђен је Колубарски регионални систем за снабдевање насеља водом са кључним објектима (акумулацијом „Стуборовни”, постројењем за пречишћавање воде „Пећина” и магистралним цевоводом од Ваљева до Лазареваца са цевоводима према насељима).

На овај начин, регионални систем омогућава дуготрајно снабдевање водом насеља града Ваљева (резервисано 1.030 L/s вршне потрошње) и општина: Мионица и Уб (190 L/s), Лајковац и Лазаревац (580 L/s). Обезбеђеност снабдевања водом је изузетно висока (97%), по чему тај систем постаје један од најпозданијих регионалних водоводних система у Републици Србији.

У даљем развоју Колубарског регионалног система значајну улогу имаће и постојеће заокружене водоводне целине. Изворишта субсистема Ваљева користе се и као изворишта у оквиру Колубарског регионалног система, у складу са кључном стратешком одредницом на основу Уредбе о утврђивању водопривредне основе Србије и ППРС да се из регионалних водоводних система обезбеђују само недостајуће количине воде, након еколошки и економски оправданог коришћења локалних изворишта. Обухват Ваљевског водоводног субсистема, као кључног елемента Колубарског регионалног система, прошириће се на гравитирајућа насеља, посебно дуж путева I реда (према Бранковини, Осечини и другим насељима). Водоводи општина Мионица, Уб, Лајковац и Лазаревац, ослоњени на локална изворишта, инкорпорираће се у Колубарски регионални систем. За општину Уб и насеља у тој општини предвиђа се преузимање око 80 L/s из Колубарског регионалног система и проширење локалних изворишта са реализацијом мале акумулације „Памбуковица” на реци Уб. Повезивањем општине Мионица на регионални систем, ослободиће се сада коришћена изворишта на падинама Маљена и омогућити одвођење воде у правцу Дивчибара. Насеља у општини Љиг се у перспективи могу повезати на Колубарски систем, као и на извориште на реци Оњег са планираном акумулацијом и ППВ у зони Брајковца.

2.3. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана административног подручја града Београда („Службени гласник града Београда”, број 38/2011)

У РПП административног подручја града Београда сагледан је део подручја предметног просторног плана (јужни део подручја Београда - зона Лазареваца) и утврђено је планско решење увођења вода из Колубарског регионалног система, са акумулације, „Стуборовни“, тј. повезивањем Лазареваца са ППВ у Ваљеву, као једино дугорочније и стабилно решење снабдевања водом високог квалитета Лазареваца и околних насеља (који се састоје од подсистема „Непричава” и „Пештан” као фазних у решења). Као могућност је дато и повезивање на београдски водовод.

2.4. Остали планови подручја посебне намене

Граница просторног плана се преклапа или тангира и следеће просторне планове подручја посебне намене, без значајнијег утицаја на саму посебну намену, и то:

Просторни план подручја посебне намене слива акумулације „Стуборовни“ („Службени гласник РС”, број 20/09); Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Ваљево-Лозница („Службени гласник РС”, број 1/13); Просторни план подручја експлоатације Колубарског лигнитског басена („Службени гласник РС”, број 107/17); Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора Београд-Јужни Јадран, деоница Београд-Пожега („Службени гласник РС”, бр. 37/06 и 31/10), Просторни план подручја посебне намене државног пута IB реда број 27 Лозница-Ваљево-Лазаревац, деоница Иверац-Лајковац (веза са аутопутем Е-763 Београд – Јужни Јадран, деоница Београд-Пожега) („Службени гласник РС”, бр. 2/20), Просторни план подручја посебне намене, инфраструктурног коридора високонапонског далековода 2x400 kV Бајина Башта – Обреновац („Службени гласник РС”, бр. 54/20).

2.5. Остала релевантна документа и стратегије

У Стратегији управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Службени гласник РС”, број 3/17) и Уредби о утврђивању Водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС”, број 11/02) предвиђен је: фазни развој и активирање Колубарског регионалног система за снабдевање водом становништва јединица локалне самоуправе Колубарског управног округа (Ваљево, Лазаревац, Лајковац, Мионица и Уб) и др.; као и систематски мониторинг и проучавање ефеката система (који обухвата слив реке Колубаре, као један од водом најсиромашнијих подручја Републике Србије).

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

3.1. Опис постојећег стања

У оквиру Колубарског регионалног система водоснабдевања реализовани су:

1. кључни објект система, брана и акумулација „Стуборовни”, из које се обезбеђују само недостајуће количине воде највишег квалитета, након оптималне експлоатације локалних изворишта;
2. део објеката између бране „Стуборовни” и постројења за пречишћавање воде (у даљем тексту ППВ) „Пећине” у Ваљевоу и то: I фаза ППВ „Пећине” ($Q=600$ L/s), прекидна комора и регулациони блок, црпна станица на изворишту „Пакље”, цевовод за транспорт воде од изворишта „Пакље” до ППВ „Пећина” у Ваљевоу $\varnothing 700$ mm, дужине 7.810m и део магистралног цевовода за транспорт сирове воде од бране „Стуборовни” до црпне станице „Пакље”, $\varnothing 1000$ mm, дужине 4.206m;
3. део објеката између бране, ППВ „Пећине” у Ваљевоу и резервоара „Гајина” – прекидне коморе „Оштриковац” у Словцу (општина Лајковац), и то: цевовод за транспорт чисте воде од ППВ „Пећина” до прикључка на дистрибутивну мрежу Ваљевоа, $\varnothing 1000$ mm, дужине 635m, магистрални цевовод за транспорт чисте воде од ППВ „Пећина” до резервоара „Гајина” ($V=2.000$ m³, на коти 228 m н.в.), $\varnothing 900$ mm, дужине 4.120m (одакле се планира одвојак ка Дивчибарама), магистрални цевовод за транспорт чисте воде од резервоара „Гајина” у Ваљевоу ка прекидној комори „Оштриковац” код Словца, $\varnothing 900$ mm (775 L/s за потребе Коцељеве, Мионице, Љига, Уба, Лајковца и Лазареваца), у две деонице (1) резервоар „Гајине”-Дивци дужине 13.369 m (одакле се планира одвојак ка Мионици, где је реализован резервоар $V=1.000$ m³ и црпна станица $Q=40$ l/s), и (2) Дивци – резервоар „Оштриковац” ($V=1.000$ m³) код Словца дужине 4.903 m (одакле се планира одвојак ка Убу и наставак магистралног цевовода ка Лајковцу и Лазаревцу).

За наставак реализације Колубарског регионалног система водоснабдевања, посебно дела магистралног ценовода од Словца до Лајковца и Лазареваца, као и ППВ „Пећина” у Ваљево (који представљају једну од најважнијих инвестиција у западном делу Републике Србије), поред израде овог Просторног плана (како би се обезбедили локацијски услови), неопходно је и комплетирање недостајуће техничке документације. Такође, предвиђена је и израда техничке документације за одвојке – кракове ка Дивчибарама, Коцељеви, Миници, Љигу, Убу, која ће се одвијати према приоритетима.

Постојећи системи за снабдевање водом у насељима на подручју Просторног плана су различитог нивоа поузданости и квалитета. Повољно стање је на подручју субсистема Ваљево, услед коришћења квалитетних подземних и површинских вода Ваљевских планина и изграђеног ППВ „Пећина” (прва фаза од 600 L/s, на коти 245 m н.в.), које се тренутно ослања на извориште „Пакље” (капацитет се процењује на око 630 L/s, а сада се захвата око 300 L/s), ток реке „Градац” (капацитета око 400 L/s) и мањи карстни извори као допуне постојећем систему. Ваљевски водовод снабдева и неколико приградских насеља. Недовољно поуздани системи налазе се у мање водном делу подручја Просторног плана (општине Лајковац, Уб, Мионица, Љиг, Лазаревац и Коцељево) који услед недовољних капацитета локалних изворишта трајно поуздано решење снабдевања водом могу да остваре једино развојем планираног регионалног система. Водоводи општина Мионица, Лајковац и Уб ослањају се на локална изворишта која ће се инкорпорирати у Колубарски регионални систем. Лајковац заједно са Лазаревцем користи извориште „Непричаву” (120 L/s). Уб и насеља у тој општини снабдевају се из изворишта подземних вода која се задржавају за даље коришћење као локална изворишта, али су доста ограничених капацитета. Капацитет изворишта Уба у Такову ограничен је на око 40 L/s. Билансно се рачуна и са подземном водом која се добија одводњавањем површинског копа „Тамнава – Запад”, али су и те количине доста скромне, око 15 – 20 L/s и дугорочније неизвесне по количини и по квалитету. Све више сеоских насеља у зони копова остаје без воде из бунара који пресушују обарањем нивоа подземних вода, те се морају прикључивати на водоводне системе. Туристички центар Дивчибаре се снабдева засебним водоводним системом кога чине: брана, вештачка акумулација, ППВ капацитета 10 L/s, резервоар чисте воде и гравитациони ценовод, али је због развоја туризма неопходно прикључење на крак Колубарског регионалног система. Снабдевање водом у општини Љиг врши се организовано у општинском центру Љиг (карстни извор „Врело” – минимум 8 L/s) и насељу Белановица (карстно врело „Совљак” – минимум 1 L/s у атару села Живковци), док остала насеља општине Љиг користе воду из сопствених бунара. У општини Коцељево јавним системом водоснабдевања обезбеђени су само општински центри и пет околних насеља, док се у осталим насељеним местима потрошачи снабдевају водом из локалних сеоских водовода и/или из сопствених бунара.

Путну мрежу на подручју Просторног плана, према Уредби о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 105/13, 119/13 и 93/15), чине следећи државни путеви (у даљем тексту ДП): ДП Па реда бр. 170 (деоница Поћуга-Ваљево), ДП ПБ реда бр. 27 (државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Трбушница) – Лозница – Осечина – Ваљево – Лајковац – Телије – Лазаревац – Аранђеловац – Крчевац – Топола – Рача – Свилајнац); ДП ПА реда бр. 144 (Обреновац – Стублине – Уб – Словац); ДП ПА реда бр. 150 (Ђуринци – Сопот – Аранђеловац – Белановица – Љиг – Мионица – Дивци); ДП ПБ реда бр. 342 (Уб – Попучке), ДП Па реда бр. 361 (Лаковац-Пепељевац), ДП Па реда бр. 145 (Лаковац-Јабучје) и ДП ПБ реда бр. 21 (Лајковац-Лазаревац).

Далеководи које се налазе у обухвату Просторног плана су: ДВ 220kV - „Ваљево 3 – Обреновац А”; „Бајина Башта – Обреновац А”; „Бајина Башта – Београд 3”; „Бајина Башта – Сремска Митровица 2”; ДВ 110kV - „Лазаревац – ЕВП Словац”; „ЕВП Словац – Ваљево 3”; као и средњенапонских и нисконапонских енергетских водова. На територији Просторног плана налази се и више трафостаница 110kV, 35 kV и др.

Према подацима Пописа становништва 2011. године, на територији 65 катастарских општина у прелиминарном обухвату Просторног плана живело је око 140.000 становника, са просечном густином насељености од око 228 становника по km². Укупан број корисника ширег конзумног подручја Колубарског регионалног система водоснабдевања износи око 300.000 становника.

На основу Уредбе о утврђивању јединствене листе неразвијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину („Службени гласник РС”, број 104/14): град Ваљево, градска општина Лазаревац и општина Лајковац сврстане су међу 20 јединица локалне самоуправе у Србији чији је степен развијености изнад републичког просека; општина Уб и општина Коцељева сврстане су у јединице локалне самоуправе чији је степен развијености у распону од 60% до 80% републичког просека; док су општина Љиг и општина Мионица сврствен у недовољно развијене јединице локалних самоуправа чији је степен развијености испод 60 % републичког просека.

Привреду на територији Просторног плана карактериште доминација индустријског сектора, аграрног начина привређивања, енергетска делатност снабдевање електричном енергијом и рударство, уз релативно развијен терцијарни сектор (трговина, саобраћај, комуналне делатности, туризам, и друго). Привредна структура је релативно диверзификована, с тим да велики значај имају енергетика, прерађивачка индустрија, пољопривреда и сектор услужних делатности.

У морфолошком погледу већи део терена у непосредној зони будућег коридора Колубарског регионалног система водоснабдевања, је са котима терена које се крећу у опсегу од 290 m н.в. у источном делу (испод бране Стуборовним), односно око 100 m н.в. у западном делу истражног простора (у зони Лазареваца).

На подручју Просторног плана најзначајнији површински токови су: Јабланица, Колубара, Лозничка река, Кланичка река, Рабас, Црнобара, Љубостиња, Кривошија, Кременица, Рибница и Љиг.

3.2. Начин коришћења простора

На подручју Просторног плана доминира пољопривредно земљиште са око 49% површине, затим шуме, шумско земљиште и други вегетацијом обрасли терени са око 38% површине, док насеља и други антропогени терени у функцији насеља и инфраструктуре заузимају око 13% површина.

Подручје Просторног плана обухвата делове локалних самоуправа који су покривени просторним плановима јединица локалне самоуправе и то: Просторни план града Ваљева („Службени гласник града Ваљева”, број 03/13), Просторни план општине Лајковац („Службени гласник општине Лајковац”, број 1/11), Просторни план општине Мионица („Службени гласник општине Мионица”, број 4/06), Просторни план општине Уб („Службени гласник општине Уб”, број 13/12), Просторни план општине Љиг („Службени гласник општине Љиг.”, број 5/09), Просторни план општине Коцељева („Службени лист општине Коцељева”, број 6-27/12), Просторни план градске општине Лазаревац („Службени гласник града Београда”, број 10/12)

4. ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Изградња Колубарског регионалног система водоснабдевања, деоница магистралног ценовода Ваљево-Лазаревац, са одвојцима према насељима која се непосредно везују за овај систем, директно ће допринети бржем развоју обухваћених дела Колубарског управног округа (Ваљево, Дивчибаре, Мионица, Љиг, Уб и Лајковац), Мачванског управног округа (Коцељева) и Града Београда (Лазаревац), у првом реду у погледу обезбеђења недостајућих и квалитетних количина воде за пиће, која се не могу у довољној мери обезбедити из локалних изворишта. С обзиром да количине расположивих

воде из локалних изворишта нису довољне и да се временом смањују, овај пројекат представља приоритет од стратешког значаја и предуслов бржег привредног и социјалног развоја.

Реализација Колубарског регионалног система водоснабдевања и комплетирање објеката у његовој функцији допринеће привредном развоју на подручјима јединица локалне самоуправе, задовољавању потреба локалног становништва водом за пиће као и развијању туристичких активности. Изградња, опремање и уређење Колубарског регионалног система водоснабдевања индиректно ће допринети јачању функција Ваљева и Лазареваца, и већег броја осталих насеља и општина на предметном подручју, а тиме и остваривању циљева Просторног плана Републике Србије и укупне стратегије развоја Србије, као и препорука Европске уније у области политике вода.

Израда Просторног плана и концепција изградње и развоја Колубарског регионалног система водоснабдевања базираће се на следећим основним *принципима одрживог развоја*:

- *принцип одрживог развоја водoprивредне инфраструктуре* чијом применом се обезбеђује трајна заштита и унапређење квалитета изворишта за потребе избалансираниог и праведног коришћења водних ресурса. Принцип подразумева и: спровођење активности обезбеђења простора за изградњу и функционисање планиране водoprивредне инфраструктуре и објеката; као и интегрално управљање системом;
- *принцип подстицања позитивног утицаја на социјални развој*, који подразумева да се становништву насеља, где је то могуће, обезбеди могућност снабдевања квалитетном водом за пиће, уз супституцију недостајућих количина вода из локалних изворишта; и
- *принцип смањивања штетног утицаја на животну средину*, који подразумева сагледавање квалитета животне средине и дефинисање планских решења којима се она превентивно штити од негативних утицаја, који могу настати током изградње и функционисања регионалног система водоснабдевања. Принцип подразумева и спровођење мера и правила за усклађено функционисање регионалног система водоснабдевања и других инфраструктурних система у коридору.

Поред тога, концепција Колубарског регионалног система водоснабдевања, као и других инфраструктурних система, засниваће се на следећим посебним принципима изградње, и то: афирмација пројекта и доследна подршка политици његове реализације, као пројекта од стратешког значаја, уз истовремену функционално-развојну интеграцију јединица локалне самоуправе у непосредном окружењу регионалног система водоснабдевања; унапређење доступности водoprивредне инфраструктуре и квалитетне воде за потребе становништва и привреде, као доминантан фактор одрживог коришћења водних ресурса, територијалних потенцијала и уравнотеженог регионалног развоја; јачање конкурентности подручја; активна имплементација политике учешће јавности и транспарентност у поступку израде и доношења Просторног плана; стриктно поштовање заштите јавног интереса, јавних добара и јавног простора; поштовање националних и прилагођавање европским стандардима при пројектовању и извођењу магистралног цевовода и објеката, и др.

Општи циљ израде Просторног плана јесте дефинисање планског основа и обезбеђење просторних услова за изградњу, опремање и функционисање деонице магистралног цевовода Ваљево-Лазаревац, са одвојцима према насељима као и за развој и функционисање других инфраструктурних система у коридору.

Основни циљеви дугорочног развоја, коришћења и уређења подручја Просторног плана су: утврђивање смерница за подршку развоју становништва, насеља и активности, у погледу снабдевања водом, уз уважавање интереса локалних заједница као и економских, техничко-технолошких, еколошких, социјалних и просторно-функционалних критеријума реализације система; дефинисање елемената за интегрално управљање и заштиту вода, на основу праведне и избалансирание политике усклађивања националних/регионалних и локалних интереса; и обезбеђење услова за реализацију и боље функционисање регионалног система за снабдевање водом и других инфраструктурних система који се

налазе у непосредном окружењу, укључујући њихово усклађивање и евентуалне корекције и измештање појединих деоница трасе.

Посебни циљеви су:

- утврђивање планских решења којима се обезбеђује простор за доградњу коридора Колубарског регионалног система водоснабдевања највишег квалитета, утврђује посебан режим коришћења и уређења простора у коридору магистралног цевовода са одвојцима, обезбеђују услови за унапређење снабдевања водом насеља, привредних и туристичких комплекса у ширем појасу регионалног система и зони његовог утицаја;
- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у ширем заштитном појасу и зони утицаја, ради боље интеграције и веће улоге регионалног система водоснабдевања и утицаја на привредни и социјални развој окружења;
- реализација регионалног система уз интегрисање са локалним комуналним и инфраструктурним системима, као и уз супституцију недостајућих количина вода и заштиту локалних изворишта која се и даље користе у оптималном режиму;
- утврђивање места одвојака са магистралног цевовода према насељима као и локација објеката водоводног система;
- усклађивање положаја цевовода Колубарског регионалног система водоснабдевања и осталих постојећих и планираних инфраструктурних система у коридору (државног пута, железничке пруге, електроенергетске и телекомуникационе инфраструктуре) и њихових заштитних појасева;
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак коридора кроз грађевинска подручја насеља, пољопривредно и шумско земљиште.

Основни задатак у изради Просторног плана је детаљна разрада планских решења и утврђивање смерница Просторног плана за директно спровођење, на основу којих се могу издати локацијски услови. Ови елементи за директно спровођење су неопходни за дефинисање просторне, технолошке или функционалне везе коридора Колубарског регионалног система водоснабдевања са непосредним окружењем, као и положај и правила уређења, грађења и коришћења објеката и површина у коридору. У ове објекте спадају: недостајуће деонице магистралног цевовода Ваљево-Лазаревац и ЦС „Пакље“-ППВ „Пећине“, постојеће и остале деонице магистралног цевовода где је потребно иновирати расположиву техничку документацију или преиспитати усаглашеност пројектованог и изведеног стања, функционални садржаји и поједини одвојци ка насељима, за које се током израде Просторног плана може обезбедити валидна, преиспитана и иновирана техничка документација на нивоу идејног решења/пројекта. Такође, утврдиће се смернице и основе за измену и допуну важећих и израду нових планских документа, као и даљу разраду на нивоу техничке документације.

5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА

Планска решења и правила уређења и правила грађења Колубарског регионалног система водоснабдевања засниваће се на примени европских и домаћих стандарда и добре праксе, у свим фазама планирања, изградње, експлоатације и одржавања магистралног цевовода Ваљево-Лазаревац, са одвојцима.

Резервисање потребне површине за коридор магистралног цевовода утврдиће се применом следећих критеријума: задовољење просторних услова за смештање и изградњу магистралног цевовода са одвојцима; утврђивање заштитног безбедносног растојања осталих намена и активности у простору ради њихове заштите од могућег утицаја магистралног цевовода; и обезбеђење заштите основних функција у експлоатацији објеката магистралног цевовода од негативних утицаја из окружења, у првом реду од непланске изградње, неконтролисаног одлагања отпада и других активности.

Коридор цеговода Колубарског регионалног система водоснабдевања и размештај пратећих објеката у функцији магистралног цеговода утврдиће се на начин да задовољи функционалност у погледу задовољења основних захтева садашњих и планираних потреба становништва и привреде на предметном подручју.

Планиране активности на реализацији Колубарског регионалног система водоснабдевања Ваљево-Лазаревац, са одвојцима, представљају функционално и технички усаглашен део ширег стратешког одређења усмереног ка избалансираном и одрживом коришћењу водних ресурса у складу са националних/регионалним и локалним интересима.

5.1. Концепција техничког решења

Израдом и усвајањем Просторног плана обезбедиће се неопходни плански и просторни услови за реализацију и комплетирање Колубарског регионалног система водоснабдевања, деоница магистралног цеговода Ваљево-Лазаревац (Слика 1.), са одвојцима према насељима (Ваљево, Дивчибаре, Коцељева, Мионица, Љиг, Уб, Лајковац и Лазаревац) за потребе обезбеђења недостајућих и квалитетних количина воде за пиће, која се (из еколошких и економских разлога) не могу у довољној мери обезбедити из локалних изворишта.

Просторним планом се обухвата цео коридор регионалног водовода, укупне оријентационе дужине око 128 km, и то:

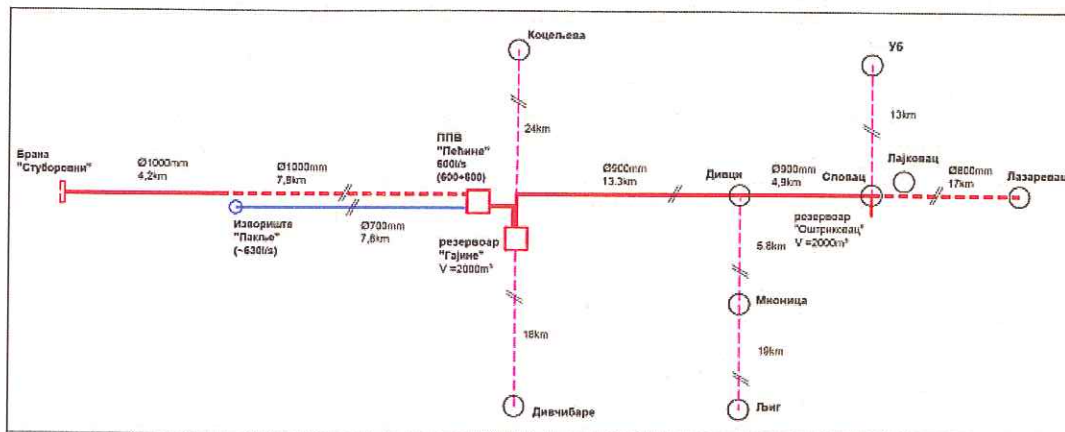
- главни магистрални цеговод дужине око 50 km (Акумулација Ровни-Ваљево-Лајковац-Лазаревац, од чега је око 26 km изведено и око 24 km планирано); и
- 4 планирана одвајка/крака (Ваљево-Дивчибаре, Ваљево-Коцељева, Дивци-Мионица-Љиг, Словац-Уб укупне оријентационе дужине око 78 km).

Формирање Колубарског регионалног система започето је реализацијом:

- кључног објекта система бране и акумулације „Стуборовни”, као кључног објекта система који омогућава потпуно годишње, делом и вишегодишње, регулисање протока и високу обезбеђеност снабдевања водом (97%), по овај систем постаје један од најпоузданијих регионалних водоводних система у Републици Србији;
- I фазе ППВ „Пећине” (600 L/s) у Ваљевоу (на коти 245 m н.в.);
- делова магистралног цеговода и објеката између бране „Стуборовни” и ППВ „Пећине”, и то: прекидна комора и регулациони блок; црпна станица на изворишту „Пакље”; цеговод за транспорт сирове воде од изворишта „Пакље” до ППВ „Пећина” у Ваљевоу Ø700mm, дужине 7.810m; и део магистралног цеговод за транспорт сирове од бране „Стубо-Ровни” до црпне станице „Пакље”, Ø1000mm, дужине 4.206m;
- делова магистралног цеговода и објеката између ППВ „Пећине” у Ваљевоу и прекидне коморе „Опстриковац” у Словцу (општина Лајковац), и то:
  - цеговод за транспорт чисте воде од ППВ „Пећина” до прикључка на дистрибутивну мрежу Ваљева, Ø1000mm, дужине 635m;
  - магистрални цеговод за транспорт чисте воде од ППВ „Пећина” до резервоара „Гајина” у селу Бујачић ($V=2.000m^3$, на коти 228 m н.в., који има улогу контра резервоара у дистрибуционом водоводном систему Ваљева и улогу резервоара испред потрошње воде низводних насеља), Ø900mm, дужине 4.120m (одакле се планира одвајак ка Дивчибарама);
  - магистрални цеговод за транспорт чисте воде од резервоара „Гајина” у Ваљевоу ка прекидној комори „Опстриковац” код Словца, Ø900mm (775 L/s за потребе Коцељеве, Мионице, Љига, Уба, Лајковца и Лазареваца), у две деонице (1) резервоар „Гајине”-Дивци дужине 13.369 m (одакле се планира одвајак ка Мионици, где је реализован резервоар $V=1.000m^3$ и црпна станица $Q=40$ l/s), и (2) Дивци – резервоар

“Оштриковац“ ($V=1.000\text{m}^3$) код Слодца дужине 4.903 m (одакле се планира одвојак ка Убу и наставак магистралног цеввода ка Лајковцу и Лазареvcу).

Слика 1. Шематски приказ регионалног Колубарског система снабдевања водом

Комплетирање и доградња Колубарског регионалног система захтева проверу и иновирање дугорочног решења развоја система, његових капацитета и фазну реализацију:

1. II и III фазе ППВ „Пејине“ (са вршним капацитетом 1800 L/s са три фазно реализована модула);
2. дела магистралног цеввода за транспорт сирове воде између бране „Стуборовни“ и ППВ „Пејине“, од црпне станице „Пакље“ до ППВ „Пејине“ $\text{Ø}1000\text{mm}$, оријентационе дужине око 7,8km;
3. дела магистралног цеввода за транспорт чисте воде од резервоара „Оштриковац“ код Слодца до Лајковца и Лазареваца, односно главног дистрибуционо-разводног резервоара на Врачем брду у зони ушћа Љига у Колубару $\text{Ø}800\text{mm}$, оријентационе дужине око 17km;
4. четири одвојка од магистралног цеввода и то:
5. Ваљево-Дивчибаре (од резервоара „Гајина“ до туристичког центра Дивчибаре), оријентационе дужине око 18km;
6. Ваљево-Коцељева (од одвојка од магистралног цеввода у зони Ваљева ка општинском центру Коцељева), оријентационе дужине око 24km;
7. Дивци-Мионица-Љиг (од одвојка од магистралног цеввода у зони Дивца ка резервоару „Светлак“ у општинском центру Мионица, оријентационе дужине око 5,8km, односно од резервоара „Светлак“ до резервоара у Љигу, оријентационе дужине око 19km) оријентационе дужине око 25km; и
8. Словац-У6 (од резервоара „Оштриковац“ ка резервоара у Убу $V=2.000\text{m}^3$), оријентационе дужине око 13km.

Колубарски регионални систем водоснабдевања (на основу важећих планова вишег реда) омогућиће дуготрајно снабдевање водом насеља и то: града Ваљева (резервисано око 1000 L/s вршне потрошње, укључујући и Дивчибаре), општине Коцељева (око 30 L/s), општина Мионица и Љиг (око 95 L/s), општине Лајковац (око 120 L/s), општине У6 (око 95 L/s) и градске општине Лазаревац (око 460 L/s), што ће се преиспитати кроз верификацију постојеће и израду нове техничке документације, и уједно представљати основу за иновирање планских решења.

Након реализације главних објеката регионалног водовода требало би у наредним фазама израде техничке документације проверити могућност дистрибуције воде у мањим подсистемима, чиме би се систем проширио и на гравитирајућа сеоска насеља у зони обухвата одвојака регионалног система, посебно дуж државних путева I и II реда.

У веома дугорочној перспективи је продужетак Рзавског регионалног система и његово повезивање са Колубарским системом. Повезивањем ова два система остварило би се изузетно поуздано водоснабдевање свих насеља у ширем коридору.

Нацртом Просторног плана биће утврђена значајно ужа граница планског обухвата која ће обухватати непосредни коридор магистралног цевовода са крацима и пратећим објектима (за које постоји техничка документација на нивоу идејног решења). На овај начин минимизује се утицај овог просторног плана на постојећу и планирану намену садржану у планским документима јединица локалне самоуправе и другим плановима подручја посебне намене.

Просторни план ће садржати елементе детаљне регулације за поједине деонице, што ће омогућити његово директно спровођење, као и прибављање/издавање одговарајућих дозвола у складу са законом. За детаљну разраду би биле предвиђене деонице за које је урађена верификација постојеће техничке документације или се ради техничка документација на нивоу идејног решења.

Одређене деонице коридора цевовода регионалног система биће детаљније обрађене и садржаће:

- Опис техничког система – положај цевовода и пратећих објеката (мерно регулациони блокови, шахтови са ваздушним вентилима, шахтови са муљним испустима, пролази цевовода испод пута, пролаз цевовода испод реке и др.),
- Преглед укрштања цевовода са другим инфраструктурним системима, водотоцима и др.,
- Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у обухвату детаљне разраде просторног плана у обухвату заштитног појаса за цевовод са објектима у његовом саставу,
- Обухват и опис подручја детаљне разраде,
- Списак преломних тачака границе детаљне разраде,
- Списак парцела у обухвату детаљне разраде Просторног плана,
- Подела на карактеристичне целине, планирана намена простора и врста и намена објеката,
- Списак парцела за потпуну и непотпуну експропријацију,
- Правила уређења и коришћења површина у обухвату детаљне разраде,
- Правила за установљавање права службености и издвајање површина јавне намене,
- Правила за формирање грађевинске парцеле јавне намене,
- Правила изградње цевовода и пратећих објеката,
- Правила за постављање електронске комуникационе инфраструктуре (оптичког кабла) и електроенергетских водова,
- Правила за формирање градилишта и извођење радова,
- Општа правила усаглашавања са другим објектима и инсталацијама,
- Правила за усаглашавања са саобраћајном инфраструктуром,
- Правила усаглашавања са комуналним објектима и осталим инсталацијама,
- Правила усаглашавања са електроенергетском инфраструктуром,
- Правила усаглашавања са водопривредном инфраструктуром,
- Правила усаглашавања са електронском комуникационом инфраструктуром,
- Планирана динамика и етапност реализације.

Просторни план ће се спроводити:

- 1) директно - издавањем локацијских услова на основу планских решења и пропозиција овог Просторног плана за цевовод и објекте Колубарског регионалног система водоснабдевања у обухвату детаљне разраде, и
- 2) индиректно - применом и разрадом планских решења овог Просторног плана у просторним и урбанистичким плановима јединица локалне самоуправе, плановима и програмима других корисника/управљача/власника непокретности и објеката у обухвату просторног плана. Индиректно спровођење се односи и на цевовод и објекте Колубарског

регионалног система водоснабдевања, у обухвату овог Просторног плана, који нису обухваћени детаљном разрадом. Након обезбеђења одговарајуће техничке документације, локацијски услови и плански основ код утврђивања јавног интереса за ове објекте обезбеђују се израдом урбанистичког пројекта. Потврђивање урбанистичког пројекта је у надлежности министарства надлежног за послове урбанизма.

5.2. Концепција планиране намене површина и режима коришћења простора у коридору Колубарског регионалног система водоснабдевања

Просторним планом ће се утврдити коридор магистралног цевовода Ваљево-Лазаревац са одвојцима, у укупној ширини до 200 m. У коридору цевовода налазиће се следећи појасеви заштите, и то:

- 1) појас непосредне заштите који обухвата појас дуж цевовода укупне ширине до 10 m (по 5 m са обе стране осе цевовода) и заштитни појас за електроенергетске и оптичке каблове и анодно лежиште у ширини од 1 m са обе стране инсталације. У изузетним случајевима, посебно због пројектних, грађевинско-техничких или радних разлога, на одређеним деоницама може се утврдити мања или већа ширина појаса непосредне заштите.
- 2) појас уже заштите укупне ширине до 40 m (по 20 m са обе стране осе цевовода), који обухвата и појас непосредне заштите, и појас одговарајуће ширине око објеката који представљају саставни део цевовода;
- 3) појас шире заштите укупне ширине до 200 m (по 100 m са обе стране осе цевовода), који обухвата и претходно наведене појасеве.

Ширина појасева заштите је оквирна и у фази припреме нацрта Просторног плана могућа су одступања у зависности од врсте и типа цевовода, техничко технолошких решења пратећих објеката и других инсталација Колубарског регионалног система водоснабдевања, као и морфолошких, хидролошких, инжењерскогеолошких и других услова на терену

За потребе изградње цевовода може се, по посебном пројекту успоставити привремени радни појас, градилишта и градилишни путеви.

У границама појасева непосредне и уже заштите може се утврдити јавни интерес за потребе извођења, експлоатације и одржавања планираних објеката и инсталација магистралног цевовода и одвојака, укључујући и евентуално измештање и обезбеђење друге инфраструктуре и објеката.

Коначна траса магистралног цевовода са појасом непосредне заштите, ван постојећих и планираних грађевинских подручја, утврђује се у појасу детаљне разраде на основу техничке документације на нивоу идејног пројекта или пројекта за грађевинску дозволу.

Коначна траса магистралног цевовода и одвојака у постојећим и планираним грађевинским подручјима, утврђује се у појасу непосредне заштите на основу техничке документације на нивоу пројекта за грађевинску дозволу.

Просторним планом ће се успоставити следећи основни режими коришћења и уређења простора у коридору магистралног цевовода са одвојцима, и то :

- У појасу непосредне заштите цевовода, по правилу могу се градити само објекти који су у функцији водоснабдевања. У појасу непосредне заштите не смеју се изводити радови и друге активности, изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m, без одобрења оператора водоводног система. Забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. Изградња путне и друге надземне и подземне инфраструктуре је могућа првенствено у смислу укрштања и изузетно код паралелног вођења са цевоводом на краћим деоницама. У овим случајевима неопходна је процена

могуће угрожености цевовода у току извођења грађевинских радова и каснијег утицаја на пројектом дефинисане експлоатационе параметре.

- у појасу уже заштите могућа је изградња стамбених, туристичких, објеката јавних служби и других објеката намењених трајном или привременом боравку људи уколико се њиховом изградњом и коришћењем не угрожава функционисање цевовода и пратећих инсталација. Постојећа путна и друга инфраструктура се задржава као стечено стање уз могућност усаглашавања/измештања током изградње магистралног цевовода и одвојака или обезбеђења сигурносних мера, што се решава кроз техничку документацију и уз сарадњу са власником/управљачем предметне инфраструктуре. Изградња нове путне и друге инфраструктуре је могућа, уз обавезујући услов обезбеђења сарадње са оператером водоводног система.
- У појасу шире заштите успоставља се режим контролисане изградње и одвијања активности које се првенствено односе на обимне земљане и грађевинске радове у области рударства, хидротехнике и сл.

Појас непосредне и уже заштите биће одређен графички у Нацрту Просторног плана (на картама детаљне разраде цевовода) и пописом обухваћених катастарских парцела, док се појас шире заштите одређује графички (на рефералним картама) и координатама темена преломних тачака са тачношћу која одговара класи размере картографско-топографске подлоге.

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Просторним планом обезбеђује се плански основ за реализацију цевовода Колубарског регионалног система водоснабдевања, односно деонице магистралног цевовода Ваљево-Лазаревац, са одвојцима према насељима (Ваљево, Дивчибаре, Коцелјева, Мионица, Љиг, Уб, Лајковац и Лазаревац). Спровођењем плана очекују се следећи општи ефекти уређења и коришћења простора:

- обезбеђење планског основа којим се омогућује етапна изградња Колубарског регионалног система водоснабдевања, односно деоница магистралног цевовода и одвојака према насељима;
- установљавање појасева заштите и успостављање одговарајућих режима коришћења и уређења простора у коридору цевовода, са циљем спречавања конфликта у простору, могућих последица акцидената и негативних утицаја на окружење;
- омогућавање планског развоја других инфраструктурних система у условима контролисаног коришћења простора у коридору магистралног цевовода;
- утврђивање правила уређења и правила грађења у обухвату коридора магистралног цевовода којима је условљено коришћење одговарајућих савремених техничких решења за реализацију регионалног водовода и објеката у његовој функцији, која обезбеђују извођење пројекта уз максимално смањење негативних утицаја и ризика на подручју коридора и зони његовог утицаја;

Непосредни очекивани ефекти планирања коридора магистралног цевовода у погледу утицаја на начин коришћења простора, привредни и социјални развоја су:

- унапређење доступности водопривредне инфраструктуре и обезбеђење сигурног снабдевања становништва квалитетном водом за пиће;
- обезбеђење услова за реализацију магистралног цевовода са одвојцима великог капацитета, којим се задовољавају очекиване дугорочне потребе за водом становништва и привреде;
- одрживо коришћење водних ресурса, унапређење територијалног потенцијала и јачање конкурентности и инвестиционе привлачности подручја;

– обезбеђење воде из регионалног система водоснабдевања, уз супституцију недостајућих количина вода из локалних изворишта; и др.

Развој активности и функција којима ће се валоризовати погодности положаја и доступност магистралног ценовода и инфраструктурних система као и комунална опремљеност простора системски ће се пратити и проучавати његови ефекти.

Изградња недостајућих делова магистралног ценовода и одвојака, комплетирање II и III фазе ППВ „Пећине”, постројења за предтретман сирове воде, као и осталих хидромашинских објеката и електроопреме, омогућиће активирање процеса производње и дистрибуције воде кроз регионални систем, у складу са принципима дугорочне економске одрживости и техноекономске оправданости регионалног система водоснабдевања у целини.

У Београду, јуна 2020. године

Обрађивач Просторног плана:

Институт за архитектуру и урбанизам Србије

Директор

др Саша Милијић, научни саветник

